

Cirkev nazýva obdobie, do ktorého sme vstúpili, slovom, ktoré sa pre liturgiu stalo priam typickým – „Quadragesima“ je teda čas štyridsiatich dní. Štyridsiatka je symbolické číslo, ktoré sa v Starom i Novom zákone používa na označenie výnimočných okamihov skúsenosti viery Božieho ľudu. Je to číslo, ktoré vyjadruje čas očakávania, očisťovania, návratu Pána, uvedomenia si toho, že Boh je verný svojim sľubom. Toto číslo nepredstavuje presný chronologický údaj, vytvorený súčtom dní. Je to skôr označenie trpezlivého očakávania, dlhej skúšky – čas dostatočný na to, aby človek uvidel Božie diela – čas, v ktorom je potrebné vykročiť a prijať zodpovednosť bez ďalších odkladov. Je to čas zreých rozhodnutí.

Pôstne obdobie nám poskytuje možnosť zamyslieť sa nad srdcom kresťanského života, ktorým je láska k blížnemu. Ide o cestu, ktorá je v očakávaní veľkonočnej radosti poznačená modlitbou a solidaritou s blížnymi, tichom a pôstom. Tento rok by som vám chcel predložiť zopár úvah, ktoré vychádzajú z krátkeho biblického textu prevzatého z Listu Hebrejom: „Všímajme si jeden druhého, a tak sa pobádajme k láske a k dobrým skutkom“ (10, 24). Ovocím prijatia Krista je život, ktorý sa uskutočňuje v súlade s troma božskými cnosťami: pristupovať k Pánovi „s úprimným srdcom v plnosti viery“ (v. 22), „neochvejne sa držať nádeje, ktorú vyznávame“ (v. 23), a neustále venovať pozornosť a navzájom sa pobádať k „láske a dobrým skutkom“ (v. 24).

1.zastavenie – Odsúdenie na smrť

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

„Všímajme si jeden druhého“: zodpovednosť za bratov a sestry.

Prvým bodom je pozvanie „všímať si“ jeden druhého. Používa sa tu grécke slovo katanoein, ktoré znamená niečo také ako „dobre si všímať“, „byť pozorný“, „hľadiť s uvedomením“, teda uvedomovať si realitu. Nachádzame ho v evanjeliu tam, kde Ježiš vyzýva učeníkov, aby sa „pozreli“ na vtáky na nebi, ktoré nie sú ustarostené, a predsa sa Boh o ne vo svojej prozreteľnosti pozorne stará (porov. Lk 12, 24), a tiež aby „videli“ brvno vo vlastnom oku, prv než budú hľadať smietku v oku svojho brata (porov. Lk 6, 41). V tom istom Liste Hebrejom nachádzame tento výraz znova, a to vo výzve „hľadte na Ježiša, apoštola a veľ kňaza nášho vyznania“ (3, 1). Teda naše povzbudenie začneme slovom, ktoré nás vyzýva, aby sme svoj zrak zamerali na druhého, v prvom rade na Ježiša, a aby sme si jedni druhých všímali a neboli nezúčastnení či ľahostajní voči osudu našich bratov a sestier. Namiesto toho však často prevažuje opačný postoj: ľahostajnosť a nezáujem, ktoré sa rodia z egoizmu, skrývajúceho sa pod zdanlivým rešpektovaním „súkromnej sféry“.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

2.zastavenie – Berie kríž

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Aj dnes mocne zaznieva Pánov hlas, ktorý každého z nás pozýva, aby prijal toho druhého. Aj

Križová cesta s Benediktom XVI.

Napísal Balek Robert
Štvrtok, 08 Marec 2012 19:52

dnes Boh od nás žiada, aby sme boli „strážcami“ svojich bratov a sestier (porov. Gn 4, 9) a nadväzovali s nimi vzťahy charakterizované vzájomnou starostlivosťou a pozornosťou voči dobru druhého i jeho celkovému dobru. Dôležité prikázanie lásky k blížnemu ma núti a vyžaduje si odo mňa, aby som si uvedomil zodpovednosť za tých, ktorí sú ako ja Božími stvoreniami a Božími deťmi: fakt, že sme vo svojej ľudskej prirodzenosti a často aj vo viere bratmi a sestrami, musí viesť k tomu, aby sme v blížnych skutočne videli svoje „druhé ja“ (alter ego), ktoré Pán nekonečne miluje. Ak takto hľadáme na ľudí ako na bratov a sestry, potom z nášho srdca prirodzene prúdi solidarita, spravodlivosť a tiež milosrdenstvo a súcitiť.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

3.zastavenie – Prvý pád

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím križom vykúpil svet.)

Boží služobník Pavol VI. povedal, že svet dnes trpí predovšetkým nedostatkom bratstva: „Svet je chorý. Jeho neduh neväzí natoľko v neproduktívnosti zdrojov alebo v ich uchvátení zo strany niekoľkých, ako skôr v nedostatku bratstva medzi ľuďmi a medzi národmi“ (encyklika *Populorum progressio*, 26. marca 1967, 66).

Pozornosť voči druhému značí želať si pre neho alebo pre ňu dobro v každom ohľade: fyzickom, morálnom i duchovnom. Zdá sa, že súčasná kultúra stratila zmysel pre dobro a zlo. Preto treba zdôrazňovať, že dobro existuje a že zvíťazí, pretože Boh je „dobrotivý a preukazuje dobrodenia“ (Ž 119, 68).

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

4.zastavenie – Matka

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Svätá Mária, ty si patrila k tým pokorným a veľkým dušiam v Izraeli. Starec Simeon ti hovoril o meči, ktorý prenikne tvoje srdce (porov. Lk 2, 35), o znamení odporu, ktorým sa mal stať tvoj Syn pre tento svet. Napriek všetkej veľkosti a radosti na začiatku Ježišovej činnosti si musela už v Nazarete zakúsiť pravdu o „znamení, ktorému budú odporovať“ (porov. Lk 4, 28). Videla si tam rastúcu silu nepriateľstva a odmietnutia, ktoré sa postupne vytváralo okolo Ježiša a smerovalo až k hodine kríža, v ktorej si musela vidieť Spasiteľa sveta a Dávidovho potomka, Božieho Syna, zomrieť ako stroskotanca, vystaveného na posmech uprostred zločincov. Vtedy si prijala slová: „Žena, hľa tvoj syn!“ (Jn 19, 26). Z kríža si prijala nové poslanie. Počínajúc krížom si sa stala matkou novým spôsobom: matkou všetkých, čo chcú veriť v tvojho Syna Ježiša a nasledovať ho. Pod krížom si sa na základe slov samotného Ježiša stala matkou veriacich.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

5.zastavenie – Šimon Cyrenejský

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Dobro je to, čo prebúdza, chráni a podporuje život, bratstvo a spoločenstvo. Zodpovednosť voči blížnemu teda značí chcieť a robiť druhému dobro, a tiež túžiť po tom, aby sa otvoril logike dobra; všímať si svojich bratov a sestry znamená mať otvorené oči pre ich potreby. Sväté písmo upozorňuje na nebezpečenstvo tvrdého srdca, akýsi druh „duchovnej narkózy“, ktorá nás robí slepými voči utrpeniu druhých. Čo však bráni takémuto ľudskému a láskyplnému pohľadu na brata? Často je to materiálne bohatstvo a presýtenosť, ale aj uprednostňovanie vlastných

záujmov a starostí pred všetkým ostatným. Nikdy nesmieme byť neschopní „pociťovať súcit“ s tými, ktorí trpia; naše srdce nikdy nesmie byť tak úplne pohltené našimi záležitosťami a problémami, že ostane hluché k volaniu chudobného. Práve naopak, pokora srdca a osobná skúsenosť utrpenia môžu byť vnútornými zdrojmi vzbudzovania súcitu a empatie: „Spravodlivý sa zaujíma o právo bedárov, bezbožník nemá (pre to) porozumenia“ (Prís 29, 7). Takto sa chápe i blahoslavenstvo „plačúcich“ (Mt 5, 4), teda tých, ktorí sú schopní vyjsť zo seba samých a nechať sa pohnúť bolesťou druhých. Stretnutie s druhým a otvorenie sa voči jeho potrebám je príležitosťou na spásu a blahoslavenstvo.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

6. zastavenie – Veronika

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Pánovi učeníci zjednotení v Kristovi skrze Eucharistiu žijú v spoločenstve, ktoré ich spája navzájom ako údy jedného tela. To značí, že ten druhý ku mne patrí a jeho život, jeho spása sa týka môjho života a mojej spásy. Dotýkame sa tu veľmi hlbokého prvku spoločenstva: náš život je spojený s tými druhými v dobrom i v zlom: tak viny, ako aj skutky lásky majú i spoločenský rozmer. V Cirkvi, ktorá je Kristovým mystickým telom, sa táto vzájomnosť prejavuje tým, že spoločenstvo neprestajne robí pokánie a prosí o odpustenie za hriechy svojich detí, ale sa aj vždy teší z nového svedectva čnosti a lásky, ktoré v ňom rozkvitlo, a oslavuje ho. Svätý Pavol hovorí, nech sa „údy rovnako starajú jeden o druhý“ (1Kor 12, 25), lebo sme len jedno telo. Na tejto spolupatričnosti sa zakladá láska k našim bratom a sestrám, ktorej prejavom je dávanie almužny, predstavujúce spolu s modlitbou a pôstom typickú pôstnu prax. Aj v konkrétnej starostlivosti o najchudobnejších môže každý kresťan vyjadriť svoju účasť na jedinom tele, ktorým je Cirkev. Všímať si druhých tiež značí uznať dobro, ktoré v nich Pán uskutočňuje a ďakovať s nimi za zázraky milosti, ktoré dobrý a všemohúci Boh naďalej koná vo svojich deťoch. Keď kresťan spozná v druhom pôsobenie Ducha Svätého, musí sa z toho tešiť a oslavovať nebeského Otca (porov. Mt 5, 16).

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

7.zastavenie – Druhý pád

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

„A tak sa pobádajme k láske a k dobrým skutkom“: spoločne napredovať k svätosti.

Toto vyjadrenie z Listu Hebrejom (10, 24) nás vedie k tomu, aby uvažovali o univerzálnom povolaní k svätosti, o neustálom napredovaní duchovného života; nabáda nás, aby sme túžili po vyšších daroch milosti a po čoraz väčšej a plodnejšej láske (porov. 1Kor 12, 31 – 13, 13). Cieľom vzájomne venovanej pozornosti je povzbudzovať sa k čoraz účinnejšej láske v očakávaní večného života v Bohu, teda dňa, keď slnko nikdy nezapadne. Čas života, ktorý sme dostali, je vzácnou príležitosťou, aby sme objavili a konali dobro z lásky k Bohu. Tým rastie a rozvíja sa samotná Cirkev, aby tak dosiahla plnú zrelosť v Kristovi (porov. Ef 4,13). Do tejto dynamickej perspektívy rastu spadá aj naša výzva, aby sme sa vzájomne pobádali dosiahnuť plnosť lásky a konať dobré skutky.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

8.zastavenie – Plačúce ženy

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

„Všímať si“ bratov a sestry zahŕňa aj starosť o ich duchovné dobro. A tu by som chcel pripomenúť jeden aspekt kresťanského života, ktorý podľa mňa upadol do zabudnutia: bratské napomínanie s ohľadom na večnú spásu. Dnes sme vo všeobecnosti veľmi citliví na tému starostlivosti a dobročinnosti s ohľadom na fyzické a materiálne dobro blížnych, ale temer vôbec sa nespomína duchovná zodpovednosť za bratov a sestry. V tradícii Cirkvi patrí medzi diela duchovného milosrdenstva aj „napomínanie hriešnikov“. Zoči-voči zlu netreba mlčať. Myslím na postoj tých kresťanov, ktorí sa či už z ľudských ohľadov, alebo jednoducho z pohodlnosti, skôr prispôbia všeobecnej mentalite, než by svojich bratov upozornili na spôsoby myslenia a konania, ktoré protirečia pravde a nesledujú cestu dobra. Pohnútkou kresťanského napomínania však nikdy nesmie byť duch odsúdenia alebo obviňovania: vždy sa má konať z lásky a milosrdenstva a vychádzať zo skutočnej starosti o dobro brata. Je teda dôležitou službou pomáhať a nechať si pomôcť dospieť k pravdivému sebazpoznaniu, aby sme zlepšili vlastný život a spravodlivo kráčali po Pánovej ceste. Stále je potrebný milujúci a napomínajúci pohľad, ktorý poznáva a uznáva, rozlišuje a odpúšťa (porov. Lk 22, 61), ako to s každým z nás urobil a robí Boh.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

9.zastavenie – Tretí pád

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Chcel som sa zamerať na pôstne obdobie, ktoré začína. Je to čas štyridsiatich dní, ktorý smeruje k Veľkonočnému Trojdniu, k spomienke na Pánovu smrť a jeho zmŕtvychvstanie, teda k srdcu tajomstva našej spásy. V prvých storočiach existencie Cirkvi bol tento čas obdobím, v ktorom tí, čo počuli a prijali Kristovo hlásanie, začínali krok za krokom svoju púť viery a obrátenia, aby neskôr mohli prijať sviatosť krstu. Bolo to priblíženie sa k živému Bohu a uvedenie do viery, ktoré sa uskutočňovalo postupne, prostredníctvom vnútornej premeny katechumenov, teda tých, čo túžili stať sa kresťanmi a byť tak začlenení do Krista a do Cirkvi.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

10.zastavenie – Zvliekanie šiat

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Stále je tu pokušenie ľahostajnosti, zhášania Ducha, odmietania podnikáť s talentami, ktoré nám boli dané pre dobro naše i druhých (porov. Mt 25, 25 n). Všetci sme dostali bohatstvo duchovných a materiálnych darov, ktoré sú potrebné na uskutočnenie Božieho plánu, pre dobro Cirkvi i pre našu osobnú spásu (porov. Lk 12, 21b; 1 Tim 6, 18). Duchovní učitelia nám pripomínajú, že kto v živote viery nenapreduje, ten ustupuje. Drahí bratia a sestry, kiež prijmeme stále aktuálnu výzvu, aby sme smerovali k „vysokej úrovni každodenného kresťanského života“ (JÁN PAVOL II., apošt. list Novo millennio ineunte, 31). Keď Cirkev vo svojej múdrosti spoznáva a ohlasuje blahoslavenstvo a svätosť toľkých príkladných kresťanov, chce tým vzbudiť túžbu po napodobovaní ich čností. Svätý Pavol nás vyzýva: „Predbiehajte sa vzájomne v úctivosti“ (Rim 12, 10).

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

11.zastavenie – Pribíjanie na kríž

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Kajúcnici a všetci veriaci boli pozvaní, aby sa zapojili do tohto obdobia duchovnej obnovy, aby svoj život lepšie pripodobnili životu Kristovmu. Zapojenie sa celej komunity do rozličných častí pôstneho putovania zdôrazňuje jeden dôležitý rozmer kresťanskej spirituality: že vykúpenie je

Križová cesta s Benediktom XVI.

Napísal Balek Robert
Štvrtok, 08 Marec 2012 19:52

vd'aka Kristovej smrti a jeho vzkrieseniu dostupné pre všetkých, nielen pre niektorých. A tak tí, čo sa zúčastňovali na príprave pre prijatie krstu ako katechumeni ako aj tí, čo sa vzdialili od Boha a od spoločenstva veriacich a túžili po zmierení, ale aj tí, čo žili svoju vieru v plnom spoločenstve s Cirkvou, všetci spoločne vedeli, že čas, ktorý predchádza Veľkej noci, je časom metanoie, čiže vnútornej premeny a pokánia; je to čas, ktorý náš ľudský život a naše dejiny stavia do perspektívy obrátenia, ktoré začína práve teraz, aby sme sa potom, na konci vekov, mohli stretnúť s Pánom.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

12.zastavenie – Smrť na kríži

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Rozporupnosť, čas zvláštnej Božej blízkosti a čas prvej lásky, ale aj čas pokušenia a navádzanie späť k pohanstvu, prekvapivým spôsobom nachádzame i v Ježišovom pozemskom putovaní – samozrejme bez toho, aby došlo k pádu do hriechu. Po krste pokánia v Jordáne, v ktorom Ježiš na seba berie osud Božieho služobníka, čo sa vzdáva vlastnej vôle, žije pre druhých a vstupuje medzi hriešnikov, aby zbral na seba hriechy sveta, po tomto krste Ježiš odchádza do púšte, aby tam štyridsať dní zostal v hlbokom spojení s Otcom, a zopakoval tak dejiny Izraela. Avšak v časoch "púšte" a zvláštneho stretnutia s Otcom, je Ježiš vystavený aj nebezpečenstvu a napádaný pokušením a zvädzaním zlého, ktorý mu navrhuje inú mesiášsku cestu, vzdialenú od Božieho plánu – táto cesta totiž smeruje cez moc, úspech a vládu, nie cez úplné darovanie sa na Kríži. Je to mesiášstvo sily a víťazstva, nie mesiášstvo daru a lásky.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

13.zastavenie – Skladanie z kríža

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Situácia plná rozporov je charakteristická aj pre Cirkev v jej putovaní „púšťou“ sveta a dejín. V tejto „púšti“ máme my, veriaci, príležitosť zažiť hlboké stretnutie s Bohom, ktorý posilňuje ducha, utvrdzuje vo viere, živí nádej a oživuje lásku; takýto zážitok nás robí účastnými na víťazstve Krista nad hriechom a nad smrťou – prostredníctvom obety lásky na Kríži. Avšak „púšť“ je aj negatívnym aspektom skutočnosti, ktorá nás obklopuje: suchota, chudoba slov života a hodnôt, sekularizmus a materialistická kultúra, ktoré uzatvárajú človeka len do horizontu jeho svetskej existencie a berú mu vzťah k večnosti... Je to prostredie, v ktorom nebo nad nami tmavne, lebo je pokryté mrakmi egoizmu, nepochopenia a klamstva. Napriek tomu všetkému sa čas púšte môže aj dnes pre Cirkev premeniť na čas milosti, veď máme istotu, že Boh aj z tej najtvrdšej skaly dokáže vyvieť vodu, ktorá občerstvuje a hasí smäd.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

14.zastavenie – Hrob

(Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti – Lebo si svojím krížom vykúpil svet.)

Drahí bratia a sestry, v týchto štyridsiatich dňoch, ktoré nás vedú k Veľkej noci Vzkriesenia, môžeme nájsť novú odvahu prijať s trpezlivosťou a vierou každú ťažkosť, bolesť a skúšku – vo vedomí toho, že Boh dá z temnôt povstať novému dňu. A ak sme boli verní Ježišovi a nasledovali ho na ceste Kríža, potom nám žiarivý Boží svet – svet svetla, pravdy a radosti – bude znovu darovaný: bude to nový úsvit stvorený samotným Bohom.

(Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami – Aj nad dušami v očistci.)

Záver

Zoči-voči svetu, ktorý od kresťanov požaduje nové svedectvo lásky a vernosti Pánovi, nech všetci pocítia, že je naliehavo potrebné usilovať sa predbiehať v láske, v službe a v dobrých skutkoch (porov. Hebr 6, 10). Táto výzva nadobúda osobitný dôraz v posvätnom čase prípravy na Veľkú noc. So želaním svätého a plodného Pôstneho obdobia vás zverujem príhovoru preblahoslavenej Panny Márie a všetkým zo srdca udeľujem apoštolské požehnanie.

Modlitba za Svätého Otca a na jeho úmysel

Pane Ježišu Kriste, vyslyš Svätého Otca, pápeža Benedikta, svojho námestníka, aby dosiahol všetko, o čo prosí v tvojom mene od nebeského Otca. Lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Zdroj: mojakomunita.sk